

Pomhaj Bóh!

Cíklo 51.
17. dez.

Létnik 9.
1899.

Serbiske njeđželske Ľopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w ſsmolerjez knihicíjchežerni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchtwórtlétmu pſchedplatu 40 np.

2. njeđžela adventa.

Ies. 52, 7.

„Kak fražne ſu na horach nohi tých, kotsiž mér pſchipowjedaju, kotsiž dobre wěz̄y prēduja, ſbožo pſchipowjedaju, kotsiž k Zionej praja: Twój Bóh je kral“.

To je tež adventske ſłowo. Kak wone won klineži ſ adventskeho luda, čhe tež adventskej woſhadže pſchinjeſcz adventske prēdowanje a adventske ſmyſlenje. To ſłowo je profeczijske ſłowo. W duchu ſteji Iesajaſ ſrjedža w ſwojim wopuszczenym podežiſchežanym, domapytanym ludu, a jemu je, kaž býchu khwatazych poſłów nohi deleſtupale ſ horow, kotrež ſu wokoło Ziona, kaž by ſo ſ daloka hido, runjež pſchihadžazých hiſhceze njewidži, wyſtanje a khwalenje blyſhcez býlo, ſo je ſo tón Bóh Zionski jako kral wopokaſał a wobrocíl jaſtro ſwojego luda, mér dał a ſvože, a ſ jeho wutroby ſo tež to khwalenje wudobudže: Kak luboſni ſu eži pōzli, kotsiž to pſchipowjedaju!

Haj, moj kſhesczijano, ty hladajch won kaž won do njewérneho ſwěta. Wobhladaj ſebi jón bliże. Hladaj na jeho ežinjenje a honjenje, na jeho khwatanje a ežerjenje, jedyn druhého prjecz ežiſhcezo, jedyn na druhého ſe ſawiſczu hladajo — czecho dla? Šemſkých ſublow, ſemſkeho wjeſzela, ſemſkeje ežescze dla. Pohladaj do ſhwójbow — kak nje‐mérne hrromadže pſches žiwenje du eži, kotsiž ſu ſa žiwenje hrromadže wjedženi. Mandželsz̄, kotrež ſu žadoſcziwoſcz abo pjenieſy hrromadže wjedle, kotsiž ani žohnowanja pſchi

kneſowym woſtarju doſtali njeſſu, abo ſu jo doſtali, ſebi w ſwojej lóhkoſmyſlenoſći wažnoſez ani njerospomi‐nawſchi, netko w ſwadže a njemérje kózdy džen — a wbohe džeczi bjes nimi nicžo njeſklyſho khiba hroſne ſłowo, nicžo njewidžo khiba ſle wěz̄y, wotroſczene w tej myſli, ſo je wſchudžom ſlepje hacž domach. Abo njemérny dom w ſtajnym honjenju ſa wjeſzelom, ſa roſpróſchenjom; tam a jow khablaſo bjes dwémaj ſaſadomaj žiwenja, bjes sprózniwym wſchědnym dželom a možy pōzerazym wſeczornym wjeſzelu, bjes njeđzele w ežichim mérje, hdžez móhla duschha wotpočowacž wote wſcheho, ſchtož ju hewaſ wobežežuje, bjes khwatofa w luboſnym mérnym towarzſtwje, hdžez wſchitzh ſacžuja, kak bliſto ſu pſches ſwjaſt luboſcze ſwjaſani; bjes pacžerjow a domjaſeje nutrnoſczę, hdžez ſo wutroba junfróz wýſche ežezkeho ſemſkeho prócha poſběhnje do ežiſhceje wýſkocze njeſjeſow, ſo by ſwoje možy ſ žiwenju ſ nowa poſylnila. Ale najlepje je: Pohladaj do ſwojeje wutroby! Vraj mi, býdli tam tón mér, kiz je ſ njeſjeſ, abo njemérne myſle, kotrež ſo bjes ſobu wobſkoržuju a ſamolwjuja? Býdli tam ſwjate podacze Bohu poddateje wutroby, kotrež ſo we wſchej nuſy troſchtuje: „Schtož ežini Bóh, wſcho dobre je“ — abo njemérna khróblkoſcz wutroby, kotrež je Boha ſabyła, kotrež njeſjeſa na ſemi wobſkoržuje, hdžez ſo jej hubjenje dže, a morkoze pſchecziwo Bohu, hdžez ſo jej wſcho tak njeſchlachči, kaž by rad chzyła? Býdli tam ſwjata ežiſhina templia Božeho, w kotrejž je ſebi Boži duch wobſtajne wobydlenje ſežinił, ſo by ſame dobre, abo pjenieſy hrromadže wjedle, kotsiž ani žohnowanja pſchi

duchami a nječistými myšlemi, wot fotrýchž fózdy přeni
štwoje spořojenje žada, jeno so by samohl? Pohladaj tam,
pohladaj jow — wschudžom ſamý njeměr w tebi a woſkoſo
tebje!

Wěsch tý, s̄ wotkal to pſchińdže? Ach ně, luby
pſchecželo, njepraj, to čzinja ſli čłowjekojo na ſwěcze,
Hdy býchu wschitzh tajzh dobri, ſnjeſliwi a pobožni býli
kaž ja, potom bý drje hinač býlo. Njeſtorež winu na
ſtwoju žonu, ſo je wona ſtwojeje woſe — hdy bý tý tež
tajki njebył, njebyſchtaj wój ſo ſwadžiloj. Tenož hdzež
worz̄l na želeso trjechi, ſchfrēczki won lětaja. Njeſtorkaj
winu na džecži, ſo ſu njepožluſhne — hdy bý je, tý
ſ ſhutnej myſlu a wěſtej ruku k požluchanju wodžił je
modlo teho ſbóžnika lubowacž na wucžił, potom býchu hinaſche
býle. Tajki ſchtomik hlaſach, tajki naroscze. Njeſtorkaj
winu na ſlych ludži, kíž tebje ſawjedu, na žadoscze, kíž
tebje wabja, na ſkładnoscze k hrěſchenju, kotrež ſo poſſicža
— hdy bý ſo twoja wutroba tač lóhko njeſawjedla, ſchto
bý tebi to wschitko ſchfodžilo? Blyſk tola jenož ſapali
ſchtož ſo pali. Ja ſebi zyle wěscze myſlu, ſwět je tajki
njeněrny, dokelž ſmój mój tý a ja tajkaj hrěſchnaj. Mój
ſwět čzinimoj; hdy býchmoj mój ſwvjataj býloj, bý won
tež býł. Nasch hrěch je wina a nicžu druhe, jeli ſo móhloj
ſo wot hrěcha wužwobodžicž, wot jeho rjecžasow, ſo býchu
ſo roſlamałe, jeli ſo býchmy hotowi býli k měrej, t. r.
měr pytač a džeržecž na wscho waschnje, ſe žiwyム Bohom
horſach a ſ čłowjekami tudh delſach, potom móhli drje
Bože džecži njenowani býcž. Do njeſwjateho ſwěta my
hladamy, w njeſwjatym ſwěcze ſmý žiwi: teho dla je
won njeněrny ſwět.

U nětko je hižo tsecža adventska njedžela. W twojim domje ſo hižo wo hodžoch powjeda a twoji ſo hižo na hodv hotuja. Sznano hižo wjeſeſe džecžaze hloſy woſolo tebje ſpěwaja; O najſbóžniſchi, o najwjeſelſchi, hnady poſnicžki Boži dnjo, — abo njeſczeſpliwy praſcher ſo ſ tebi cžiſcheži a jeho wulſej woči na tebje hladatej a jeho cžerwjenia hubka ſo tebje praſcha: nano, macži, ſu bórfy hodv? Unby cžitarjo, nječuijesch ty, kaf póſli dele pſchińdu? Nječklyſchis ch ty ſ hodownych myſlow, fotrež tebje wobdawaja, ſ hodownych thěrliſchow, ſ hodownych praſchenjow, ſo je ſwjetžen ſulſeje luboſeže Bozeje bliſko? Ach, wy póſli Bóži, pojče ſela dele! Prajcže tole ludžom Zionſkim, kſcheženym kſchecžijanam: Twój Bóh je fral! Prajcže jim tola, ſo je to ta nóż, w fotrež je ſo nam ſjewiſla pſchecželnwoſcz naſchego Boha; ſo prawe hodowne wjeſeſe ani w hodownym ſchtomje ani w darach, ale w žlobiku leži; — ſo je fraleſtwo Bože ſe ſwojim fralom na ſwět pſchischtu a jeho dar měr rěka.

Měr! Tón, fotryž je ſo narodžil, o čłowjecže, rěka
měrný fershcta. Woſoło jeho foſebki jandželjo ſpěwaja;
Měr na ſemi! Wón pſchiúdże, ſo by hrěchi njeſl, ſo by
mumožník zhlého ſtwěta był. Wón chze ſebi ſ twojeje
wutroby žlobif ſcžinicž, w fotrymž móžesch wotpocžowacž.
Potom chze wón, ſchtož we wutrobje ſo hori a rudži ſe
ſylniej ruku won poſasacž. Potom chze wón tebje hladacž,
faž paſthré ſtwoje ſtadło paſze, pſchede wſchém ſlým a pſchede
wſchej ſchfodu. Měr chze wón ſcžinicž, ſo by ſiednany
Bóh na ſiednane džěčzi Bože deſe hlaſał ſe ſtwjatym
ſpodobanjom, — měr, ſo by ty wěſcze wjedžał, ſo by
w hnadle poſa hnadleho. Se ſkalý žórli ſo žórlo, potom
běži rěczka pſches ſahony, ſkónečnje rěka do morja ſo
wuliwa. Hdyž hafle žórlo měra w ſkale twojeje wutroby

je ſo won žórlisko, pod Mojsja ſowym ſijom a hnađe, daſ
jemu dale běžecž. Bone budže běžecž pſches twój dom, pſches
twoje ſtwójbne žitvjenje. Ty budžesč ſo ſam džiwacž,
kaſ wjele ſbožowniſchi ty budžesč, kaſ wjele lěpje budže
ſo tebi domach lubicž, hdvž twój ſbóžnik ſobu nutschach
bydli. Daj tej rěz̄y běžecž. Ta rěka tež won poběhnje
do ſwěta. Ty budžesč ſo ſam džiwacž, kaſ wjele lóžo
ſo džela, kaſ wjele lěpje a radoſtniſho ſy živý, hdvž
maſch Žeſuſa pſchi ſebi. Daj rěz̄y běžecž, wona ſtwój
pucž do morja namaka, do morja luboſcze Božeje we
wěcznoſći. Twoja prawdoſcž budže potom kaž morjaze
žołmý, fotrež wſchitfe twoje hrěchi pſchifrywaju, ſo ſy
ſbóžny był.

Wij bjes měra, fiž wj to cžitacže, fotrymž je twutroba
a žimjenje a ſwět połný hrěcha, ſchtó ſpěwa ſobu: Šak
kraſne ſu na horach nohi tych, kotsiž měr pſchiipowjedaju!
O, khwalený budź ty, fiž ty pſchiíndžesch, ty džěcžo ſe-
žlobika, ty měrný fěrſchta!

Wobras ſe ſnutschownego mißionſta na-
rańscheje kſchescjijansſteje zyrfwje.

Moskowska fablarnja.

1897 běsche sjeſd lekarjow wſcheje ſemje w Moskwe. Wſchitzh, fotſiž běchu ſo tam ſjeſdžovali, vrócežichu ſo wulzy ſpočojeni domoj. Mjeſ nimi běsche tež jedyn naſchich frajanow: knjeſ dr. měd. Šurij Wjela w Draždžanach. „Matuschka Moſtwa“ běsche wſchitfich po wſchej ſuboſczi witala. Wſchitzh pak běchu pſchebzlapjeni, ſo běchu poſta naſchich narańſchich ſuſzodow, kotrejchž maya w naſjecžornej Ěuropje ſi wjetſcha hiſcheže ſa poſdžiwičh ludži, tak doſpolnje wuhotovane khorownje nadefchli. Gſlawny Barlinſki professor Birchow wupraji ſwoje pſchebzlapjenje pſchi ſkladnoſczi ſwojeje narěcze na hoſcžinje ſi tymi ſłowami: „Pſchischli ſmū, ſo býchmy powucžovali a nětko dohladamy ſo ſe ſpodžiwanjom, ſo móžemt tu hiſcheže wjeſe naſuſnycz.“

Wożebje fhvalachu hośczo ſ němſkeho fhěžorſtwa ruſſu hoſpodſi-
woſcź, Arjemſ bjeſe wſchego riunjecźa, fhorownje a fublańju ſa małe
džecźi. Tež poła naš w němſkim fhěžorſtwje namjetuja někotſi,
ſo měla ſo fublańja ſa małe njeſbožowne džecźi ſałožicź. Teho
dla je bjes dwěla ſajinawe, tajku fublańju ſpóſnacź, fotraž je ſo
pſched wjazh dyžli ſto a třizecźi ſetami ſałožiła. Gſo wě, lěfarſtich
a proſto-čłowſtich pſchicžinow dla ſu naſchi lěfarjo ſi wjetſcha ſa-
horjeni pſchinvižowarjo tajſich idejow dla ſałoženja fublańjow.

Saſtuþmý dha tež do tamneho wulfotneho wuſtawa, ſałoženeho
wot Katheriny druheje. Nasch wodźer a wucźer budže luboſny
wysichſchi lěfar Uſtinow.

Syma je, ſurowje ſyma; tajfu ſymu my we Lüžic̄y ani njeſnajemy. Moſkwa je ſchěroke město; teho dla dojedžem⁹ ſ moſom do ſublańje. Wós ſaſtanje pſched hłownym ſakħodom khežorskeje ſublańje w „Skoljanzy“. Tak rěka haſa, pſchi fotrejž je tutón wulfotny twar natwarjeny. Dwě ſuboſcziwei poſtawje, „ſmiſnoſcz“ a „wočehnjenje“ woſnamjenjazej, debja ſtołpy běleje murje. Dwórník wotewri nam wrota, my poſasam⁹ ſwoje poſucžaze woſpiſma, a wón ſaſa nam ſaſtupic̄. Pſcheidžem⁹ mjeñſchu ſahrodu, pſchiidžem⁹ nimo Miſlawſchoweje ſchule a dónidžem⁹ ſ hłownemu twarjenju. Že to wulfotny, ſchthrixróžkojty twar bělých domow. Že-li tež twar ſuboſny a wabjazy wot wonka, něfajfu ſnutſkownu njeſpoſojnoſcz ſawěſcze njemóžesč podtlóčic̄. Gſnano dopomniſch ſo na ſłowa pěſnjerja: „Wij, kotiž tu ſańdžecze, wſdacze ſo wſcheje nadžije!“ A fajfi narod ſa pſchichod mohl tež ſ tuthych murjow wuńc̄? Njeſpózcežiwoſcz, khudoba a hruboſcz pſched tutymi murjemi běſche rola, na fotrejž ſu tute wbohuſchke njebožatka ſeſhadžale, fotrež maja ſo ſwojimaj ſtarſchimaj jenicžy ſa wbohuſchke narodženie a frajei ſa dalsche žiwjenje džafowac̄!

Hacž runje ſmý woſrjedž wulſeho měſta ſ wjažy dyžli 100,000
wobydlerjemi, dha ſmý tola ſdalení ropotej a živjenju bjeſe wſcheho
pſchectacža, ſo hibažemu we wulfim měſcže. Tu je ſawěſcže rjaný
pomník, fotryž je poſtajiła Ratharina II. a fotryž naš dopomina
na wulfotnoſcz jeje kniježenja. Lěta 1760 je wona najprjódz̄y

ležomnoſć darila: 82,800 kóžných metrow. Véta 1764 wotewri khézorka wrota k tamnym městnoſćam, hdjež mějachu tamne wbohe ſtwarzic̄ka ſanč, kotrež běchu wopuſtežene wot hwojich macžerjow. S džewatnacze cžeschnymi džecžimi ſapocžachu dobrocžerjo cžlowieſta ſwój ſutk luboſeže a kmilnoſeže. Nětko khowa kublařna něhdje 17,000 džecži a dohlađuje a ſtara ſo hiſcheze wo něhdje 20,000, kotrež ſu na wžy do wocžehnjenja date. Wot teho dnia ſem, hdjež ſu ſo kublařnine wrota wotewrile, je ſo tu wjazd dyžli 1000,000 namakanych džecžatkow wuhwalało.

Wuſtar ma ſa ſaložk wulk pjenjes, kotrež ſo pſches bohate ſběrki a wulke wotkaſanja a namrěſtwa ſtajnje pſchisporja, a pódla teho doftanje hiſcheze lětnje 1000,000 rublow podpjery pſches knježeſtvo. Tale podpjera wuhadža ſ wjetſha ſ pſchedawana khartow ſa hracžkow, dokelž je tole pſchedawane w Ruskej knježeſtvo monopoli.

Bohaty Demidow je na jedyn džen poldra miliona rublow daril, druh ſnjeſojo (vjerchojo) a daricželio ſezehowachu jeho ſ mjeñſhimi darami. Nadžija njebudje jebacž, ſo ſo wuſtar ſa někotre lěta ſam ſdžerži.

Kaž hižo prajach, ſe ſnuteſkownej ſtyskoſežu ſaſtupichmy do kublařne. Cžim dale pak pſchindžemy, cžim bôle ſhubuje ſo tole cžucze. S cžiſtoſežu ſo nutſkach wſho blyſcheži; wſchudže cžerſtvoj powětr w jažnych a wyžotich měſtnoſćach. Khođo ſ jeneho poſthoda do druhoho, ſ jeneje ſale do druhoe, džiwamyr ſo bôle a bôle, ſchto je tu luboſež, na ſutk hotowa, dokonjała. Móžech drje tež we Widnje a w Parisu tajku kublařnu naděńč, ſ kublařniu w Moskwe ſo wonej ani runacž njemžetej!

Drje móhli ſo ſ jěſdnyh ſtolom wot delka hacž pod třechu dojveſč dacž, džemym pak radſho po ſcheročich, nam pſchihodnyh ſthodach horje hacž do pjanego poſthoda. Zyle wójsko myjazych, plokažych a rjedžazych žónſkych ſ khoſchczemi a hadreſhczami ſetkam. Tich dželo je runje dokonjane. Dyz a dyž wohladamy jenu ſ wyſhých dohladowarckow, cžornu ſdraſczenu, abo jenu ſe wſchednych dohladowarckow, brunu, kaž ſorna, ſdraſczenu. Tola porjeñcha ſwoju draſtu pſches ſcheroči běly ſhornat.

Kóždý jenotliwy poſthód je 11,000 kóžných metrow wulk; woſrjedža je ſcheroči, 120 m dolhi khód (korridor) a na woběmaj bokomaj 16 wodželenjow. Pſches wyžoke wokna ſ wobeju ſtronow khoda móžech ſtajnje do kóždeho wodželenja pohladač. Tak je móžno, ſo móže dohladowarſtwo dójkam ſtajnje na porsty hladacž.

Na prawej ſtronje wot khoda ſu ſtrowe, na lewej pak khore cžeschné džecži ſpožlane. Dwazežo lekarjo staraja ſu wo ſtronoscež naſcheho maleho luda a bjeru lekarſtva ſ wulkeje wuſtawoweje haptiki abo ſ wuſtawoweho laboratorijs, hdjež ſu ſchecžo ſtajnje pſchi džele, ſo bych u lekarſtwa pſchihotowali. Kóžda ſala doftawa ſhwětlo pſches tſinacze woknow. S nich ſu tſi naprawjene, ſo ſo cžerſtvoj powětr ſtajnje do ſale pſchivodžuje. Do (ſchpundowanje) je cžemnobrunne, ſeženy a wjerchi pak ſ bělej woliowej barbu wobartjene, ſo móža ſo tež ſ mótrnym macžiſnami a kifaliniami wotmyež, ſacžehnje li tu hdje hroſna, nathkowaza khoracž. Po dohých rjadach wuhladach ſelesne kóžka ſeftajane, pſchikryte ſ bělymi ſawěſhckami. Sa khore džecžatka, abo ſa tajke, kotrež ſu ſo ſahe narodžile, je pječdžecžacž kóžkow naprawjenych, kotrež móža ſo ſtajnje wohrěwacž. Kóždže tſi měžazh ſo matrazh ſa dójki a džecži ponowja. Dójki doftanu kóždy thđen, džecžatka pak wſchednje nowe ſchath, běle kaž naſběrſhi ſuňeh. My pſchekhodžimy tele wođelenja. Nihdje njepſcheradži ani proſchka wonjenja abo njecžerſtwo weho powětra, ſo ſo tu tajka khopiza malých ſtwarzicžkow namaka. Ženož wjelehlóžne ſchřečenje ſjewi tebi, ſo je ſiženje w tutých bělych wacžoſtach.

Hdjež pſchindžemy, je, jaſo by wětſik do ſahona ſadul. Do dohých rjadow ſeftupaſa ſo wone, ſdraſczene do pſchneje wuſtawſkeje draſty, ſady ſwojich poruczenych kóžkow a poſkoniſa ſo nimale hacž do ſemje, hdjež ſo wyſhých lekar pſched nimi poſkoniſa. Mnohe mějachu ſwoje džecžatka w rukomaj, cžeschnachu je abo ſawalachu je do ſahlwecžkow. K temu doftanu wſchednje wóžom króč ežiſte pječi, khore ſamo pjanacze króč. Dójki moja po wodželenju, do fotrehož ſhluſchejo, cžerwjenje abo módré čapki, běle ſchtaſt a jažno cžerwjenje, róžicžkojte ſuňuje ſ bělymi ſchózuchami.

Pječ ſybaž tajſich draſtow ſo ſtajnje we wuſtawje khowa.

Mnohe žony moja ſchňorū ſe ſchleſčaných abo druhich pacžerjow na na nahej ſchiji. Nětkole je ſybaž a ſchýri ſta dójkow w kublařni, tſinacze ſybaž ſ wonka kublařni pſchistajenych. Někotre luboſne a mudre mjeſwocža mjes nimi wuhladach, ſ wjetſha pak

wuhladach ſónſke wſchelařich ſtarobov — hroſne a wohidne, ſ tupy maj wocžomaj.

(Poſtracžowanje.)

Wſchelař ſ bliſka a ſ daloka.

— Niedželu 2. adventa mějeſche ſo lětisče poſzlednje ſerbſke ſemſchenje w naſhwilnej kſižnej zyrkvi w Draždžanach. Hacž runje wjedro rano njehojeſche, běchu ſo tola Sſerbia we wulkej licžbje ſ Draždžan a ſ wohlnoſež ſeſchli, haj, ſamo wjele hodžin daloko běchu pſchischi, ſo bych u Bože ſlavo w ſubej macžernej rěči ſhyscheli. Spowjednu wuežbu mějeſche wodžer ſerbſkich Draždžanskich ſemſchenjow knies farař rhezér Jakub-Nježwacžidliki a předowanje knies farař Golež ſ Budyschinka. Spowjednych běſche bliſto 200. Pſched zyrlwinymi durjemi pſchedawasche ſo bibliſki puežnik a je ſo na 200 roſdawało — rjane ſnamjo teho, kaf naſchi Sſerbia wonkach hwoje domjoze natwarjenje pytaſe w ſubej macžetnej rěči. Pſchichodne ſerbſke ſemſchenje ſmeje ſo na nowe lěto njedželu Láture.

— W Minaſale mějeſche ſo ſańdženu njedželu zyrfwiſki konzert. Rjane natwarjaze ſpěwanje wot wuměſzy w hujzbje ſdželaných kniesow a knienjow ſo poſlucharjam poſticži. Wſchitzu buchu hnuči wot teho, ſchtož běchu ſhyscheli. Wſchitzu ſobuſtukowarjam ſhluſcha wutrobný džak. Wohžarowacž běſche, ſo konzert wot wožadnych ſlepje wopytanu njeběſche a ſo ſebi jich wjele tu žadnu ſkladnoſež wažilo njebě, krafne duchowne ſpěwý ſpěvacž ſhyschecž. Wunoſh ſ konzerta je ſa Minaſal ſyrfwiſki twařſki fond poſtajeny. Něhdje 250 hrivnow je konzert wunježl.

— Šańdženu njedželu ſwječeſche ſerbſke towařſtwo w Draždžanach ſwój 10 lětny ſaloženſki ſwjeđen. ſswjedžen běſche derje wopytanu. My wohladach mynohe Sſerbowki w ſerbſkej narodnej drasež, wožebje ſ delneje Lužiž ſ Blótow. Knies pſchedhýda ſymn wotewri ſwjeđen ſ hnujaſej rěči ſwojich towařſhow ſ njehablažeſ ſwěrnoſeži napomingo. Ma to hraſtachu ſo „Mankowé ſchórnje.“ My lubemu towařſtu ſ jeho 10 lětnemu jubilejní najwutrobnishe ſbože pſchejem. Wone njeh dale kežje, roſeje a ſo roſwiwa ſ ſbožu uascheho Sſerbowſtwa!

— Lužiſke předařſke towařſtwo w Lipsku, kotrež ſu ſerbſky ſtudentojo duchownſtwo w lěče 1716 ſaložili, je pſched królik ſwój 183. ſaloženſki ſwjeđen ſwječežlo. K temu je tež ſwoju ſetmu roſprawu wudalo. Wone ma tu ſhvuſu 32 ſobuſtawow, mjes nimi ſu 3 Sſerbio: Mróſak, Golež a Wiczežl. ſwjebelaze tež je, ſo je ſo ſa pſchedhýdu (ſeniora) towařſtu ſažo Sſerbi wuſwolil: stud. theol. Wiczežl ſ Pſchishež. — Hdjež na historiju předařſkeho towařſtu hladam, móžemy ſ radoſežu widžecž, ſo je wodžerſtwo towařſtu hujto w ſerbſkich rukach bylo. Taſo wodželenje Lužiſkeho předařſkeho towařſtu ſtukuje Sorabitum, w koſtrym ſwchitzu ſerbſky ſtudowazy w Lipsku ſo ſchadžuju, ſo bych u ſwojej macžernej rěči wudokonjeli. Do njeho pſchihadžachu w minjenym lěče: D. Wicžas, Ráda, Mróſak a Wiczežl, theoloſojo, dale Kubiza, W. Wicžas, Hajna a Golež, kotsiž prawa ſtuduja a ſkóńzne ſtudowazy ſchářtwa: Lužan, Ducžman a Carras. S džakom ſpomina roſprawa na ſerbſki homiletiski ſeminar, kotrež ſteji pod wuſtijnym wodženjom kniesa farařa Mróſaka w Hrodžiſhczu. Na nim wobdželichu ſo tſio: stud. theol. Ráda, Mróſak a Wiczežl. Woni ſo we wulkej proſdinach pod ſwěrnhm naſjedowanym ſwojeho wyſhokocžeſeneho wuežerja wudospolnjachu we ſerbſkej rěči a wědomoſćí. Wſchitzu tſio tež w Božim domje ſerbſki předowachu.

— **Hody ſo bliža.** Hiſcheze junkróč Waſ, ſubi Sſerbia, hdjež Wj ſwoje hodowne dary ſupujeſe, do poſminym na naſche evangeliſko-lutherſke ſchihowne towařſtwo. Kaſke rjane ſnihe je wone wudalo. Wone ſo naſlepje hodža ſa hodowne dary. Wone maja ſwoj trajazy wužitk ſa naſchu wutrobu a duſchu. Duž poſože ſwojim ſubym radſho tajki dar na hodowne bliđo, hacž ſo Wj ſa nje- wuſhne wěžy wulke pjenesy wudacze.

— Jendželcženjo ſměja ſrudne hody. Hdjež ſebi Jendželcženjo myſlachu, ſo budža po něčim tola ſ kniesom na transvaalſkých, bywaja powjeſež tydžen a hubjeňſho. Poſzlednje dny powjeſež dónidže, ſo bu jendželſki general ſe ſwojim wójskem wot burow cžiſče ſbith a wjetſhi džel jeho wojakow ſajathy. Kaž wójna nětko ſteji, ſu wuhlađy naſhubjeňſche. Kaž ſo ſda, je podarmo, hdjež

ho Žendželčenjo pschezo hischče nadžija, so móhlo sa nich lepje býc. Wschitlich hwojich wojakow žu woni do Transvaalskej pôzali, tak so domach žaných wjazv nimaja. A temu tež domach w Žendželskej njespokojnosz̄ pscheziwo wjchnosz̄, kotaž je lóhko smyžlenje wjnni sapoczała, pschezo bôle roſeže.

A d v e n t !

Te dny žu krótke, čzmowe
Te nož dolhe žu,
Nam sfhadžej žwétko nowe
Se hwojey kražnosz̄!

A widžimy joh' žwéčic̄
Nétk hischče ſdala, my,
My ſažo chzemy žwječic̄
Tón pschichod kniesowy.

To žwétko je nétk bliſko,
Nam hwéšda ſefhadža,
So na ſemi tu niſko
Wschu čzemoſz̄ rožwétkla.

Mój Jeſu, hwéšda kražna,
Sswéz mi do wntroby,
So byla zyle jažna,
Pschiundž do njeſ' ſlubjeny.

Zu wuežiſz̄ wot wſchech hřechow
Sežii ſej ju ſ býdlenju,
Zu wuwjedž ſe wſchech ſměchow,
Sa to eze ežesčic̄ chzu.

Duž w tutym žwiatym čaſzu
Mje wuežiſz̄ Jeſu mój,
A tom' njebjeſkemu kwažu,
Hdžez ſym ja wěčnje twój.

Ezi ſeželu na pucž psalmu,
Chzu rjenje kwalic̄ eze,
Tam pak ezi ſpěvac̄ psalmu
Do wſcheje wěčnosz̄e.

Wy ſ tym roſumic̄e, ſo je wot wſcheje próžy a wſchego hubjenſtwa tuteho žiwjenja abo wot hwojich bołosz̄ow wužwobodženy. Ale hac̄ je nechtó wot winy hwojego zykleho žiwjenja wužwobodženy, wot teho pschede wſchém wotwiſuje, na to wſchitko ſa Boža a wěčnosz̄ pschiundže. Ssmjerc̄ wumože jenož teho, kif̄ beſche prjedy hižo wumoženy, ſmijerc̄ je jenož ſa tych wumoženje, kif̄ žu hwoje wumoženje hižo prjedy namakali — bjes teho wumožnika pak njeje žane wumoženje ani we žiwjenju ani we wumrjec̄u. Wumrjec̄ ſe hwojim wumožnikom je ryčeřſka ſmijerc̄ — wumrjec̄ bjes njeho je ſrudna ſmijerc̄. Prěnje je wojovanie ſa wóznych kraj, druhe wukonjenje ſmijertneho žuda na hřechniku. Pschi jentym žlyſhich ſwonjenje ſa wózneho kraja, pschi druhim ſynki wěčneho žuda. — Schtóž pak chze ſ tym wumožnikom wumrjec̄, dyrbí tež ſ nim živý býc: pschetož kaž je čzlowjek živý, tak wón wumrje; kaž wón wumrje, tak wón czechne; hdžez wón czechne, tam wón wostanje.

Teho dla ſo tebje, luby cžitarjo, praschachym:

Kaſ ſy živý?

— K ó n z : —

Dobrowólne ſmilne darh ſa wbohe hlódne džec̄i w Afrizy w Sſerbach nawdate:

Dotal nahromadžene: 2089 hr. 6 np.

S Rožac̄ i ežanskeje wožady:

G. . . .	—	hr. 30	np.	W. . . .	1	hr. —	np.
B. . . .	1	=	60	E. . . .	2	=	=
H. . . .	—	=	50	S. . . .	—	=	50
L. . . .	—	=	50	S. . . .	1	=	=
St. . . .	2	=	—	S. . . .	2	=	=
B. . . .	—	=	50	D. . . .	1	=	=
S. . . .	3	=	—	S. . . .	10	=	=
H. . . .	3	=	—	S. . . .	1	=	50
B. . . .	6	=	—	H. . . .	1	=	=
W. . . .	2	=	—	W. . . .	—	=	50
N. . . .	2	=	—	R. . . .	3	=	=
B. . . .	1	=	—	H. . . .	1	=	=
R. . . .	1	=	—	W. . . .	3	=	=
B. . . .	3	=	—	P. . . .	1	=	=
W. . . .	2	=	—	R. . . .	—	=	50
L. . . .	7	=	—	W. . . .	1	=	50
W. . . .	—	=	50	R. . . .	1	=	=
M. . . .	—	=	50	U. . . .	5	=	=
F. . . .	3	=	—	F. . . .	5	=	=
St. . . .	3	=	—	S. . . .	2	=	=
H. . . .	3	=	—	M. . . .	4	=	=
K. . . .	1	=	—	S. . . .	1	=	50
B. . . .	—	=	50	B. . . .	2	=	25
S. . . .	1	=	—	D. . . .	—	=	90
E. . . .	1	=	—	L. . . .	—	=	50
T. . . .	—	=	50	S. . . .	2	=	=
K. . . .	5	=	—	Z. . . .	10	=	=
B. . . .	2	=	—	W. . . .	2	=	=
B. . . .	1	=	50	Schb. . . .	—	=	60
B. . . .	2	=	—	M. . . .	1	=	=
W. . . .	1	=	—	G. . . .	3	=	=

Hrom.: 60 hr. 90 np. Hrom.: 71 hr. 25 np.

Schulſke džec̄i 28 hr. — np.

Žyla ſběrka 160 = 15 =

S Buděſčanskéje wožady:

W. 2 = — =

M. 2 = — =

N. 3 = — =

S Budyschinkéje wožady:

2 schulſke džec̄i 2 = — =

Se Slepjanſkeje wožady:

Kónzan w Breſowzy 2 = — =

Kónzan w Rownom 2 = — =

Hromadže: 2262 hr. 21 np.

W mjenje wbohich hlódnych džec̄i praſi džak

Gólež, redaktor.

E. Helaſ.

Kaſ ſy živý?

(Poſtracžovanie a ſtôčenje.)

Schtož bołosz̄ naſtrupa, kotaž ſmě pschi ſhowanju lubeho ſemrjeteho ſ hwojemu prawu pschińc̄, dyrbí ſo tež tudy radžic̄: Wſchitko w prawej mérje! Pschelnate plakanje a wołanje pschi rowach, wožebje hdžz ſo kaſhcz̄ dele puſcheži, njeje wopokaſmo hřeſčijanské nadžije. Schtóž ma woprawdze žiwu nadžiju, nježaruje kaž ezi, kif̄ žaneje nadžije nimaju, ale poſběhnje tež w najwjetſchej bołosz̄ hwoju hlowu ſ temu pschewinjerzej ſmijercze. Haj, wón ſam je ſa wſchitkých žarowazých prawy pschiſklaſ dál: Wón plaka pschi Lazaruſkowym rowje, ale tym, kif̄ piſkachu, poſtaže wón ſ Fairuſhoveho doma won.

Mjenje by ſo na wopacžnje pschiſkalo, hdžz po ſhowanju do korcžmy pičz džeya. To je ſawoſtanča pohanského waschnia a ſteji napſhczeczo tak derje pschirodnemu čzucžu kaž tež hřeſčijanskemu ſmyžlenju. A temu je ſmijerc̄ tola w kóždym padze pschi ež hutna, ſo by ſkladnoſz̄ ſ pičzu dała a ſchtóž móže ſo jenož kufk do ſačuwanjow žarowazých myžlic̄, tole napſhczivne ſam čzije. To ſo roſumi, ſo ſo hoſčam a noscherjam po ſhowanju woſchewjenje poſkicži, ale ſ tym dyrbjal tež doſež býc.

Pschi wſchech tych wězach na to pschiundže, kaſ ſo ſmijerc̄ woſhlaſuje. „Wumrjec̄ dyrbja wſchitzhy“, ale mjes wumrjec̄om a wumrjec̄om je roſdžel, a tónle roſdžel hakle ſo, kaž pschi runanje wo bohathym mužu a kudym Lazaru poſkuſuje, pschi wotucženju ſjewi. Wy ſebi žadacze — w tym ſeže drje wſchitzhy psches jene — w pohladanju na hwoj kónz, ſo byſhcz̄ ſbóžni wumrjeli. Ale ſchto to rěka? S wjetſcha ſebi pschi tym na čizku ſmijerc̄ myžla, mérne wužnjenje bjes dolheho ſmijertneho bědzenja. Tak wotſal hicž móž, je wſchak tež hnada Boža, tola ſo wěčnosz̄ ſ tym nicž dobyte njeje. „Rjana ſmijerc̄“ ſ molom hischče ſbóžna ſmijerc̄ njeje. Duž ſo mi tež njeſpodoba, hdžz ſo ſmijerc̄ bje wſchego „wumoženja“ mjenuje. Hdžz je nechtó wo wžy wumrjel, ſ wjetſcha rěka: „Nétko je tón tež wumoženj.“